

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση εις την Κύπρον

1. Μονάδα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη
2. Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
3. Σχολεία

*Λένα Δημητριάδου,
Υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων της ΔΔΕ Ημαθίας*

Μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος

Αναδόμηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων (2015) στη βάση των:

- Δεικτών Επιτυχίας (μαθησιακά αποτελέσματα)
- Δεικτών Επάρκειας (προαπαιτούμενα-διδακτέα)

Ποιοτική διδασκαλία - Στροφή από τη διδασκαλία ύλης στη διδασκαλία μαθητών .

Έμφαση δίνεται:

- στην ανάπτυξη **δεξιοτήτων**
- στην καλλιέργεια **κριτικής σκέψης**
- στην καλλιέργεια **δημιουργικότητας**
- σε **στάσεις δια βίου μάθησης, συμβίωσης και συνεργασίας,**

ούτως ώστε τα μαθησιακά αποτελέσματα να παρέχουν τη βάση για ποιότητα ζωής και ουσιαστική δραστηριοποίηση στη σύγχρονη κοινωνία.

Έμφαση δίνεται στην **Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη...**

Εθνικός Στρατηγικός Σχεδιασμός για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση με επίκεντρο την Αειφόρο Ανάπτυξη (δεκαετία του 2000)

Η ετοιμασία του Στρατηγικού Σχεδίου αποτελεί μια προσπάθεια να αντιμετωπισθεί το **πρόβλημα** της **αποσπασματικότητας**, του **κατακερματισμού** και της **απουσίας συντονισμού** στα θέματα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην Κυπριακή Εκπαίδευση και να τεθούν τα **ζητήματα του Περιβάλλοντος και της Αειφόρου Ανάπτυξης** στο επίκεντρο της εκπαιδευτικής πολιτικής του τόπου, στη βάση των οδηγιών και των υποδείξεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για καταρτισμό από τις χώρες-μέλη **Εθνικών Στρατηγικών για την Εκπαίδευση και την Αειφόρο Ανάπτυξη**

Μονάδα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη (2018)

Μόνιμη Οριζόντια δομή του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας της Κύπρου

Στόχος: η προώθηση των θεμάτων του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης σε όλες τις βαθμίδες και μορφές εκπαίδευσης (τυπική, μη-τυπική και άτυπη), κατά τρόπο ενιαίο, ολιστικό και συστηματικό.

Υπάγεται διοικητικά στο Γενικό Διευθυντή του ΥΠΠΑΝ, όμως στην παρούσα φάση είναι **ενταγμένη** στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

Συνεργάζεται στενά με όλες τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, Γραφεία και Υπηρεσίες του ΥΠΠΑΝ, όπως επίσης και με όλους τους κοινωνικούς εταίρους **με στόχο** την ολοκληρωμένη και αποτελεσματική προσέγγιση των ζητημάτων που άπτονται της προστασίας του Περιβάλλοντος και της Αειφόρου Ανάπτυξης στην εκπαιδευτική διαδικασία και την κοινωνία

Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας

Γενικός Διευθυντής ΥΠΠΑΝ

Μονάδα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη

Προϊστάμενος/η Μονάδας
Εκπαιδευτικός Λειτουργός για ΠΕ/ΕΑΑ
Γραμματειακή υποστήριξη

Εφαρμογή, έλεγχος, επικαιροποίηση όλων των Δράσεων του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδιασμού (ΔΚΠΕ, ΑΠ., Έρευνα , εκπαίδευση /κατάρτιση, προγράμματα ΠΕ στα σχολεία, συγγραφή υλικού, διεθνείς , εθνικές και τοπικές συνεργασίες κ.λπ.)

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

Λοιπά Τμήματα και Υπηρεσίες του ΥΠΠ

ad hoc επιτροπές (αρμόδια κυβερνητικά τμήματα, Υπηρεσίες, Επίτροποι κ.λπ.)

Τοπικές Κοινότητες, Δήμοι

ΜΚΟ, Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα, Οργανώσεις, Συνεταιρισμοί, Ιδιωτικοί Οργανισμοί, διεθνή και τοπικά δίκτυα κ.λπ.

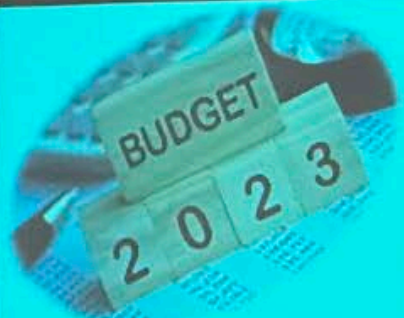
Ομάδα Διασύνδεσης Μονάδας με Δ.Ε. (ΔΕ, ΔΜΕ, ΔΜΤΕΕ)

Διεπιστημονική Επιτροπή για την ΕΠΑΑ ΜΕ

Ενδομηματική Επιτροπή ΕΠΑΑ ΔΕ

Επιστημονική Επιτροπή για την ΕΠΑΑ ΜΤΕΕ

Σημείωση:

Οι υποδομές των ΚΠΕ-κόστος 14 εκ. έγιναν με ανταγωνιστικά προγράμματα τα οποία το προσωπικό της Μονάδας υπέβαλε:

- Προγράμματα γεωργικής ανάπτυξης 2014-2020
- Πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας Ελλάδας-Κύπρου
- Προγράμματα Νορβηγικής συνεργασίας

Προϋπολογισμός 2023: 2.100.000

Λειτουργία Κρατικού Δικτύου Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Υλοποίηση Αναλυτικού Προγράμματος (εκπαιδευτικά υλικά και μέσα).

Διαμόρφωση Αειφόρου Σχολείου.

Υλοποίηση δράσεων που αφορούν τον αναθεωρημένο Στρατηγικό Σχεδιασμό για την Πράσινη Μετάβαση και την ΕΑΑ 2030.

Υλοποίηση προγραμμάτων.

Υλοποίηση περιφερειακών συνεργασιών, περιφερειακών πρωτοβουλιών στις ομότιμες, Κύπρος, διεθνών και περιφερειακών δικτύων.

Λέξεις-κλειδιά

- Όραμα - Πάθος
- Μοίρασμα
- Σεβασμός & Υποστήριξη από την Πολιτική Ηγεσία
- Μελέτη Βιωσιμότητας
- Ευθύνη
- Μακροπρόθεσμος Προγραμματισμός
- Θεσμική μνήμη (συνέχεια-συνέπεια)

- Αυτονομία της Σχολικής Μονάδας
- Αειφόρος Περιβαλλοντική Εκπαιδευτική Πολιτική της Σχ. Μ.
- Πράσινες Δεξιότητες

Κύρια ευθύνη της Μονάδας Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη είναι:

1. η υλοποίηση του **Εθνικού Στρατηγικού Σχεδιασμού** για **Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη**, η επικαιροποίησή του, καθώς επίσης και
2. η **διατήρηση** και η **βιωσιμότητα** των ενεργειών και δράσεων που απορρέουν από αυτόν σε **βάθος χρόνου**, κατά τρόπο **ενιαίο** και **συστηματικό** σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες.

Στρατηγικός στόχος της Μονάδας Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη αποτελεί η **ενσωμάτωση** της **Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης** και της **Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη** στο **σύνολο των εκπαιδευτικών βαθμίδων** του τόπου, μέσα από την παράλληλη **προώθηση κεντρικών εκπαιδευτικών δράσεων**, όπως αυτές προβλέπονται από τον Εθνικό Στρατηγικό Σχεδιασμό, οι οποίες μπορούν να συμβάλλουν στη διαμόρφωση των αυριανών **κριτικά σκεπτόμενων** και **περιβαλλοντικά υπεύθυνων πολιτών** στα πλαίσια της διαμόρφωσης του **αιιφόρου σχολείου** το οποίο θα λειτουργεί ως **φορέας περιβαλλοντικής** και **κοινωνικής αλλαγής**.

Κεντρικές Εκπαιδευτικές Δράσεις

- η υλοποίηση και η εποπτεία του **Δικτύου Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης**
- η **ενσωμάτωση** των θεμάτων του Περιβάλλοντος και της Αειφόρου Ανάπτυξης στο **Αναλυτικό Πρόγραμμα** όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων
- η **εκπαίδευση** και κατάρτιση των **εκπαιδευτικών** και των **στελεχών εκπαίδευσης** στα θέματα της Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη
- η συγγραφή **εκπαιδευτικού υλικού**
- η συμμετοχή σε **διεθνή προγράμματα και δίκτυα**
- η **προώθηση της έρευνας** στο συγκεκριμένο πεδίο
- η **δικτύωση** και **συνεργασία** σε τοπικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο

Contact us

- www.cea.org.cy/pedia/
- 22667716
- info@cea.org.cy
- PEDIA (@PEDIAeuproject)
- PEDIA (@PEDIAeuproject)
- PEDIA (@pediaeuproject)
- PEDIA

*«Όραμα, η βελτίωση
της ποιότητας ζωής
των μαθητών και εκπαιδευτικών
στη σχολική κοινότητα
και η ποιοτική αναβάθμιση
όλων των σχολικών κτηρίων»*

Ενεργειακό
Γραφείο
Κύπρου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΑΙΔΑΓΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΚΥΠΡΟΥ

ΜΟΝΑΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 programme under Grant Agreement No 893938

**Promoting Energy efficiency
& Developing Innovative
Approaches in schools**

**Πρωώθηση της Ενεργειακής απόδοσης
& Ανάπτυξη Καινοτόμων
Προσεγγίσεων στα σχολεία**

«Ένα καινοτόμο έργο συνολικής κτηριακής αναβάθμισης για ποιοτική εκπαίδευση, για την αειφορία και το περιβάλλον στο σχολικό χώρο, αποκλειστικά για τα σχολεία της Κύπρου»

Υιοθετώντας μία ολιστική προσέγγιση, το έργο PEDIA καλείται να απαντήσει στα καιρία προβλήματα και προκλήσεις που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση των σχολικών κτηρίων της Κύπρου.

Συγκεκριμένα, το έργο στοχεύει στην αλλαγή μέσα από τη μετάβαση από τις αποσπασματικές, προσωρινές και μεμονωμένες λύσεις, σε μακροχρόνιες, ολιστικές και μόνιμες προσεγγίσεις, όπου τα ίδια τα σχολεία, εκτός από κτήρια μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης, θα αποτελέσουν οργανικό τμήμα των εκπαιδευτικών, παιδαγωγικών και κοινωνικών λειτουργιών του σχολείου.

Στη διάρκεια του έργου, 25* σχολικά κτήρια θα τύχουν ενεργειακής αναβάθμισης με στόχο την επίτευξη συνθηκών άνεσης στους χώρους διδασκαλίας. Για να επιτευχθεί αυτό, θα διεγερθούν ενεργειακοί έλεγχοι και θα καθοριστούν οι τεχνικές και μη λύσεις, συμπεριλαμβανομένου της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ώστε να καταστούν κτήρια με μηδενική κατανάλωση ενέργειας.

Συγκεκριμένα, οι προτεινόμενες λύσεις ενδέχεται να περιλαμβάνουν:

- ✓ Θερμμόνωση οροφών και τοιχοποιίας
- ✓ Νέα παράθυρα υψηλής ενεργειακής απόδοσης
- ✓ Συστήματα σκίασης
- ✓ Φωτοβολταϊκά συστήματα
- ✓ Αποδοτικές λύσεις δροσισμού
- ✓ Συστήματα αερισμού
- ✓ Φωτιστικά LED
- ✓ Αυτοματισμούς
- ✓ Πράσινες οροφές και φυτεύσεις

* 5 από τα 25 σχολεία θα πιστοποιηθούν με το πρότυπο Ενεργειακής Διαχείρισης ISO 50001.

Μέσα από την ενεργειακή αναβάθμιση, τα ίδια τα σχολικά κτήρια, επιδιώκεται να καταστούν παιδαγωγικά εργαλεία μάθησης και χώροι βιωματικής εκπαίδευσης, για την ανάπτυξη περιβαλλοντικής και ενεργειακής συνείδησης.

“Ένα έργο καινοτομίας αποκλειστικά για τα σχολεία της Κύπρου. Ένα έργο συνολικής κτηριακής αναβάθμισης για ποιοτική εκπαίδευση. Ένα έργο για την αειφορία και το περιβάλλον στο σχολικό χώρο.”

Το έργο **PEDIA** (Promoting Energy efficiency & Developing Innovative Approaches in schools – Προώθηση της Ενεργειακής Απόδοσης & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προσεγγίσεων στα Σχολεία) είναι το πρώτο έργο που προσεγγίζει συνολικά και σφαιρικά τις ανάγκες των σχολικών κτηρίων στην Κύπρο για να μετατραπούν σε **Κτήρια Σχεδόν Μηδενικής Ενεργειακής Κατανάλωσης** (ΚΣΜΕΚ), επιδιώκοντας ταυτόχρονα την αντιμετώπιση χρόνιων και διαχρονικών προβλημάτων, όπως τη θέρμανση, τον κλιματισμό, το φωτισμό και τον αερισμό.

Το έργο **PEDIA**, που χρηματοδοτείται από την ΕΕ και συντονίζεται από το Ενεργειακό Γραφείο Κύπρου σε συνεργασία με την Μονάδα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη του ΥΠΠΑΝ, θα αναλάβει ένα ευρύ φάσμα ενεργειών με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και των συνθηκών άνεσης 25 τουλάχιστον δημόσιων σχολικών κτηρίων στην Κύπρο, συμβάλλοντας με αυτό τον τρόπο και στην επίτευξη των Εθνικών και Ευρωπαϊκών στόχων της Κύπρου για την **ενέργεια** και το **κλίμα**.

Το έργο **PEDIA** θα ενεργοποιήσει δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις και θα αναπτύξει μια **μακροπρόθεσμη στρατηγική** ενεργειακής ανακαίνισης για όλα τα δημόσια-σχολικά κτήρια, εισάγοντας ένα διαδικαστικό πλαίσιο για ενεργειακές αναβαθμίσεις, βασισμένο σε περιβαλλοντικά, ενεργειακά και κοινωνικοοικονομικά κριτήρια.

Δίκτυο Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Δίκτυο ΚΠΕ

1. ΚΠΕ Πεδουλά
2. ΚΠΕ Ακρωτηρίου
3. ΚΠΕ Αθαλάσσης
4. ΚΠΕ Σαλαμιούς
5. ΚΠΕ Κάβο Γκρέκο
6. ΚΠΕ Κοιλανίου
7. ΚΠΕ Παναγιάς

Τα Κέντρα που αποτελούν το Δίκτυο Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης λειτουργούν μεταξύ τους **συμπληρωματικά** με τη μορφή δικτύωσης χωρίς το ένα να επικαλύπτει το άλλο

Τα ΚΠΕ σχεδιάστηκαν σύμφωνα με τη **φιλοσοφία** και τις **παιδαγωγικές αρχές** που διέπουν την **Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη** που επικεντρώνεται :

- στην μάθηση πέρα και έξω από το σχολείο
- στην αλληλεπίδραση με το χώρο
- στην αξιοποίηση της γνώσης και της εμπειρίας των τοπικών πληθυσμών
- στη συστημική, διαθεματική και ολιστική θεώρηση των περιβαλλοντικών θεμάτων και των θεμάτων της αειφόρου ανάπτυξης που εξετάζονται κάθε φορά
- στη συνειδητοποίηση του γεγονότος ότι η ενασχόληση με το τοπικό περιβάλλον αποτελεί βασικό πεδίο οικουμενικής δράσης
- στον κοινωνικό χαρακτήρα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη

Σχεδιασμός και Οργάνωση των Προγραμμάτων των ΚΠΕ

1. Πρώτη φάση: Εφαρμογή του Προγράμματος στο Κέντρο (προετοιμασία της μελέτης πεδίου - αφορά στο θεωρητικό κομμάτι του προγράμματος)
2. Δεύτερη φάση: Μελέτη Πεδίου (επιτόπια διερεύνηση του ζητήματος που εξετάζεται –δραστηριότητες βιωματικού χαρακτήρα και πειραματικής διερεύνησης)
3. Τρίτη φάση: Επέκταση του Προγράμματος στο σχολείο

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ

Άρχισε να λειτουργεί το 2004, και από το 2007 συμπεριλαμβάνεται στο Δίκτυο Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του ΥΠΠΑΝ. Είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας της Κοινότητας Ακρωτηρίου με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Τύποι προσφερόμενων προγραμμάτων

- Μονοήμερα Προγράμματα (μέχρι το μεσημέρι, 9:00πμ-13:30μμ)
- Ολοήμερα Προγράμματα (μέχρι το απόγευμα, 9:00πμ-16:00μμ)

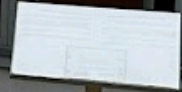
Το ΚΠΕ Ακρωτηρίου διαθέτει:

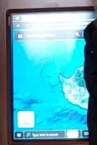
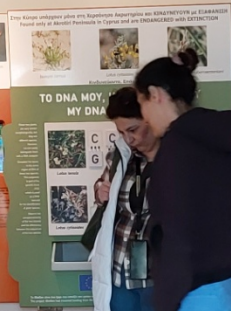
- εργαστήριο
- αίθουσα προβολών και διαλέξεων
- βιβλιοθήκη και χώρο μελέτης
- παρατηρητήριο άγριας ζωής
- αίθουσα εκθεμάτων

Στην αίθουσα εκθεμάτων υπάρχουν :

- διοράματα (καλαθοπλεκτική, αρχαιολογία, υγροβιότοποι, θαλάσσιες χελώνες)
- παιχνίδια γνώσεων με αλληλεπίδραση
- μικροσκόπια
- ηλεκτρονικοί υπολογιστές με οθόνες αφής
- συλλογές κοχυλιών, απολιθωμάτων και πετρωμάτων
- δορυφορική φωτογραφία
- μοντέλα φυτών και γεωλογίας και πολλά άλλα

ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ

ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ VISITOR CENTRE

